Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med reglerne i § 17, stk. 1, i statshusmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 224 af 25. maj 1960) søges ved nærværende forslag de fornødne midler til gennemførelse af statshusmandslovens formål stillet til rådighed for finansåret 1965-66.

Under hensyn til de i de senere år skete afgørende forskydninger på det jordpolitiske område, hvorved problemerne i forbindelse med supplering af mindre ejendomme klart er trådt i forgrunden, medens der kun oprettes få nye ejendomme, kunne der for så vidt være motivering for forskellige ændringer i statshusmandsloven, men det vil næppe være rigtigt at søge ændringer gennemført, før der foreligger et resultat af drøftelserne i landbokommissionen om landbrugets strukturforhold. For dog at give klart udtryk for ændringen i lovens formål er i nærværende forslag udlånslovens titel ændret fra „lov om udlån til statshusmandsbrug m. m." til „lov om udlån til sammenlægning, supplering samt oprettelse af mindre jordbrug m. m.", ligesom der i forbindelse hermed er foretaget dels nogle reelle ændringer, dels visse ændringer af redaktionel karakter — således en ændret rækkefølge af nogle af bestemmelserne i §§ 1 og 2 og heraf følgende tekniske ændringer i §§ 3 og 4 — der ligeledes tjener det formål at tilkendegive, at loven lægger hovedvægten på suppleringer af mindre ejendomme og sammenlægninger af ejendomme fremfor nyoprettelser, der nu så godt som udelukkende sker i tyndt befolkede egne af landet og på nykultiveret jord.

Om de enkelte paragraffer bemærkes i øvrigt følgende:

ad § 1.

De samlede *rådighedsbeløb* i stk. 1 og stk. 2 af henholdsvis jordfondens og statskassens midler er af samme størrelse som de samlede beløb i udlånsloven for 1964-65 (lov nr. 57 af 4. marts 1964).

Der er imidlertid foretaget følgende forskydning af beløbene af *jordfondens* midler:

Forslaget	*Udlånslov 1964-65*
§ 1, stk. 1c: 1,4 mill. kr.	§ 1, stk. 1d: 0,4 mill. kr.
§ 1, stk. 1d: 2,5 mill. kr.	§ 1, stk. 1c: 3,5 mill. kr.

Rådighedsbeløbet til tillægslån m. m. (stk. 1c) foreslås således forhøjet med 1 mill. kr., medens rådighedsbeløbet til oprettelse af nye brug (stk. 1d) foreslås nedsat tilsvarende.

Der er endvidere foretaget følgende forskydning af beløbene af *statskassens* midler:

Forslaget	*Udlånslov 1964-65*
§ 1, stk. 2d: 0,1 mill. kr.	§ 1, stk. 2d: 0,5 mill. kr.
§ 1, stk. 2e: 0,8 mill. kr.	§ 1, stk. 2e: 0,4 mill. kr.

Denne forskydning tager sigte på at øge mulighederne for at bevilge lån til driftsomlægninger i henhold til statshusmandslovens § 60 (stk. 2e).

Rådighedsbeløbet af statskassens midler til oprettelse af nye brug, stk. 2c (nugældende udlånslovs § 1, stk. 2a), foreslås fastsat uændret til 4 mill. kr., idet der fortsat må påregnes oprettet et vist antal nye husmandsbrug, navnlig i Sønderjylland, ligesom der har kunnet konstateres en stigning i ansøgningerne om lån til oprettelse af gartnerier.

Rådighedsbeløbet af statskassens midler til suppleringer af mindre brug, stk. 2a (nugældende udlånslovs § 1, stk. 2b), blev ved udlånsloven for 1964-65 forhøjet med 4 mill. kr. til 9 mill. kr. mod tilsvarende nedsættelse af rådighedsbeløbet til oprettelse af nye brug. Statens jordlovsudvalg har som følge af det stærkt voksende behov for lån til suppleringer og sammenlægninger foreslået, at beløbet nu forhøjes yderligere med 6 mill. kr. til 15 mill. kr., men regeringen har under hensyn til statens samlede finansielle situation fundet det rettest, at de samlede rådighedsbeløb ikke forhøjes, og har derfor ment at måtte optage nævnte rådighedsbeløb uændret med 9 mill. kr.

Forslagets stk. 3 er nyt. Det fastsættes her, at midler, som der kan disponeres over til oprettelse af selvstændige brug, fortrinsvis skal anvendes til oprettelse af nye husmandsbrug i særlig tyndt befolkede egne eller på nykultiveret jord eller til oprettelse af gartnerier.

ad § 2.

Under hensyn til jordprisernes fortsatte stigning foreslås i stk. 1, b og c, maksimumsbeløbene for lån til *jordkøb* fastsat således (de nugældende beløb er anført i parentes):

til nye selvstændige landbrug	35.000 kr.	(35.000 kr.).
til nye selvstændige landbrug, undtagelsesvis	50.000 -	(45.000 -)
til nye selvstændige gartnerier og havebrug	18.000 -	(18.000 -)
til nye selvstændige gartnerier og havebrug, undtagelsesvis	35.000 -	(30.000 -).

Efter en af Det statistiske Departement foretagen beregning af omkostningerne ved *opførelse af byg-*